

Tanskan mallia osuustoimintaan OT-lehdessä kattava Tanska-paketti

Piirros: Kari Inkinen

Tanska hakee erityisesti elintarvike- ja agribisneksessä isoa markkina-asmaa Euroopassa ja muualla maailmassa.

”Sekä meijeri- että liha-alan tanskalaisilla yrityksillä on vahvat brändit, joita he voivat sijaintinsa ansiosta kustannustehokkaasti rakentaa ja hyödyntää”, arvioi Pellervon hallituksen puheenjohtaja, metsäneuvos **Martti Asunta**.

Hankkijan nykyisin täysin omistavan Danish Agron toimitusjohtaja **Christian Junker** toteaa:

”Näemme muiden maiden toimijat kollegoi-

na, joiden kanssa voimme yhdistää voimamme ja parantaa kilpailukykyämme.”

Arla Foods osuuskunnan omistavat maidontuottajat Isossa-Britanniassa, Ruotsissa, Saksassa ja Tanskassa, yhtiön pääkonttori sijaitsee Tanskassa.

”Tanskalaisien kanssa on helppo toimia. He menevät suoraan asiaan ja se sopii meille suomalaisille”, sanoo Arla Oy:n toimitusjohtaja **Reijo Kiskola**, joka tänä vuonna valittiin Arla Foodsin Euroopan johtoryhmään.

Antoisia lukuhetkiä! Alkaen sivulta 16.

Tavoitteena on edistää elinkeinoelämän ja yliopiston välistä vuoropuhelua.

s. 9

”Osuuskunta Hertsikan Pumppu luo paikallista yhteisöllisyyttä”.

s. 54

”Meidän pitää pysyä yhdessä rintamassa ja kilpailla isojen maiden kanssa”

s. 28

3 PÄÄKIRJOITUS

6 UUTISET

Osakeyhtiömuotoinen vesilaitos osaksi vesiosuuskuntaa Keski-Pohjanmaalla Tradekan tulos parani

7 LähiTapiola osti ison siivun Pihlajalinnaa

A-Rehu ja K-maatalous yhteistyöhön S-ryhmä lähes puolitti hiilidioksidipäästönsä

8 TALOUS & POLITIIKKA

Vaaliveturien vaihtoviikot

9 OPETUS & TUTKIMUS

Itä-Suomen yliopiston osuustoimintakurssi kiinnostaa

12 PÖRSSI

Epävarmuuksien kautta kohti parempaa?

14 KESKINÄISET YRITYKSET

LähiTapiola Loimi-Häme kiri kovaan kasvuun

TEEMA: TANSKAN MALLIA OSUUSTOIMINTAAN

16 Tanskan vaikuttava osuustoiminta

18 Suomalais-tanskalaiset yritys rakenteet pähkinänkuoressa

20 KOLUMNI

Mitä meistä ajattelet?

21 LIHA-ALA

Tuottajan täytyy mukautua markkinaolosuhteisiin

23 Yhteistyöstä kilpailijoiksi lihasektorilla

25 MAITOALA
Ruotsalainen Arla ratkaisija pohjoismaisessa maitofuusiassa

26 Yhteistyöryhmä takaa Arlan raaka-aineen Suomessa

28 MAATALOUSKAUPPA

Danish Agron Christian Junker: Itämeren pienet maat yhteen rintamaan

30 Tanskalaiset kilpailevat vahvemmin resurssein

32 KOTIELÄINJALOSTUS

Pohjoismainen yhteistyö tuo jalostusvoimaa

34 MUNA-ALA

Munakunnasta tuli DAVA Foods Finland Oy

35 KOLUMNI

Tanskassa ja Ruotsissa tuottajaosuuskuntien markkinarakenteet muuttuvat

36 BRYSSELIN NÄKÖKULMASTA

Tanska, EU:n vahva vaikuttaja

37 IKKUNA MAAILMALLE

Jotain mätää Tanskanmaalla... vai eikö sittenkään

39 OSUUSTOIMINNAN NÄKÖALOJA

Tanskasta puuttuu osuuskuntalaki

40 YLIOPISTOYHTEISTYÖ

Ot-tutkimus: ”Tanskalaisilla ei näkyvää roolia”

41 BRÄNDIT

Tanskalaisia tuotteita ja brändejä

42 NÄKÖKULMA

Vuosisata yhteistyötä

43 HENKILÖ: TORBEN AXELSEN

Kainuulaistunut tanskalainen uskoo pienosuuskuntiin

44 VESIOSUUSKUNNAT

Tanskassa vesiosuuskunnat vakiintuneella pohjalla

46 OT-LEHTI TUTKII

Tanskalaisen ja suomalaisten kulutustottumuksissa suuria eroja

48 RAPORTTI

Tanskalaiset osuuskunnat jyräävät

49 Osuuskunta tuottaa nurmikkoa

50 PTT-ENNUSTE 1/2016

52 KESÄMENOT

Osuustoiminnalliset kesälomavinkit

54 Hertsikan Pumppu -osuuskunta on ketterä paikallinen toimija

56 PIENOSUUSKUNNAT

Makuvakka kyntää uraa lähiruualle

58 JURISTI NEUVOO

Miten vaikutan osuuskunnan kokouksessa? Osa 1

59 TERVEYDEKSI

Hyvät tavat, ystävällisyys ja välittäminen kunniaan

60 TYÖHYVINVOINTI

Mistä on hyvät firmat tehty?

61 KULTTUURIOSUUSKUNTA

Osuma on opiskelijoiden asialla

62 PALVELUSIVUT

64 TALOUSHALLINTO
Yrittäjänä vai työntekijänä osuuskunnassa

65 UUSI YRITYS / 10 uutta osuuskuntaa

66 HEDVIG, OSA 9

Julkaisija

Pellervo-Media Oy
Simonkatu 6
Postiosoite: PL 77,
00101 Helsinki

Toimitus

Päätoimittaja
Sami Karhu
sami.karhu@pellervo.fi

Toimituspäällikkö
Riku-Matti Akkanen
puh. (09) 4767 5500
riku-matti.akkanen@pellervo.fi

Tuottaja
Antti Äijö
antti.ajjo@pellervo.fi

Art Director
Minna Aho
minna.aho@pellervo.fi

Taittäjä
Kaija Rinkinen
kaija.rinkinen@pellervo.fi

Tilaukset

Tilaukset vuodelle 2016
66 euroa
Irttonumero 13,20 euroa.
tilaukset@pellervo.fi

Ilmoitukset

Salli Oravainen
salli.oravainen@luukku.com
puh. 050-330 6529

Tanja Forsman
tanja.forsman@agrimedia.fi
040-539 3089

Painos ja painopaikka

Painos 6 000 kpl
PunaMusta, Joensuu 2016

ISSN 1236-4835

Osuustoiminta on
Aikakauslehtien liiton jäsen.

Seuraava numero

OT 4/2016 ilmestyy
31.8.2016. Siihen
tarkoitettu aineisto
pyydetään lehden
toimitukselle viimeistään
28.7.2016

Lisäpalvelu tilaajille

osoitteessa
otlehti.pellervo.fi
salasana: vuosi2016

Tanskalainen osuustoiminta esikuvana, kilpailijana ja kumppanina

Suomalaisella ja tanskalaisella osuustoiminnalla on paljon yhteistä historiassa, tässä päivässä ja tulevaisuudessa. Meidän on erittäin hyvä tuntea tanskalaiset, heidän ajattelu- ja toimintatapansa ja organisaatorakenteensa. Kuka aikoo osuustoimintayritysten hallinnossa toimia keskeisissä tehtävissä nyt ja jatkossa, tanskalaisten kanssa hän on tekemisissä. Tämän lehden teemana on tanskalainen osuustoiminta.

Tanskalaiset osuustoimintayritykset ovat suuria ja kansainvälistyneet kauan sitten. Tanskan elintarviketeollisuus on kuin Suomen metsäteollisuus: syntynyt ja kehittynyt viennin varassa sekä suhde poliittisiin päätöksentekijöihin on läheinen. Vienti-teollisuutta kyllä, kun kotimarkkinoille tuotteet eivät yksinkertaisesti mahdu.

Tanskalainen maisema on kuin käänteinen Suomen maisemasta. Meillä kaikkialla on puuta, Tanskassa peltoa. Ihmisiä, maatiloja ja maatalousmaata on kuin Suomessa, vaikka Tanskan pinta-ala on vain reilu kymmenesosa Suomen pinta-alasta. Tuotantoeläimiä on paljon enemmän ja siitä seuraava lihan- ja maidontuotannon mittakaava tekee laajan vientiteollisuuden rakentamisen mahdolliseksi.

Tanskalaiset ovat läsnä omistajana, kumppanina ja kilpailijana Suomen talouselämässä. Erityisesti he ovat elintarviketekijässä paljon syvemmin kuin äkkipäätänsä pystyy hahmottamaan. Asia on myös toisin päin: suomalainen osuustoiminta on noussut maihin Tanskaan. On myös harjoitettu näiden väli-muotoja eli yhteisyrityksiä. On kietouduttu yhteen kilpailijoina ja kumppaneina.

Tanskalaisella osuustoimintaväellä on pitkäaikaisen kokemuksen ja kilpailun tuoma asenne ja kovettuneisuus. On totuttu toimimaan avoimilla kansainvälisillä markkinoilla. Asiantuntijoiden viesti kuuluu, että heidän kanssaan pärjää kyllä, mutta koti-läksyt pitää olla tehtynä ja oma tahto on hyve.

Tanskalaisen ajattelutapaa kuvaa oikein hyvin maapallo. Arlan toimitusjohtajan esityksestä jää mieleen, että pallolle on laitettu 600 suurinta kau-

punkikeskusta, joihin keskittyy 75 prosenttia tulevien aikojen kulutuksen kasvusta. Osuuskunta on päättänyt olla tässä kasvussa mukana. Tekonurmi-liiketoiminnan DLF-osuuskunnalla ei muuta kuvaa voisikaan olla, koska osuuskunta markkinajohtajana toimittaa nurmea pitkin maailmaa golf- ja jalkapallokentille sekä puistoihin. Danish Agron toimitusjohtajan tykytyksessä verkkokalvoille jää elämään Eurooppa Uralille saakka ja Kiina.

Tanska on ollut pitkään esikuva suomalaiselle osuustoiminnalle. Tanskassa kansallinen herääminen, talonpoikaiston nousu ja elintarviketeollisuus kehittyivät Suomea aiemmin. Erityisesti osuusmeijerien voimistama maitotalous otti paikkaansa eurooppalaisessa kaupassa jo 1800-luvun puolella. Tanskalaisten voinoteeraukset Iso-Britannian vientimarkkinoilla oli gebhardilaisten esikuvana.

Jos vielä kauemmas mennään, tanskalaisilla on esittää melkoista etunojaa. Viikinkikuningas Knut Suuren valtakunta ja yhteismarkkina- ja valuutta-alue vuoden 1000 jälkeen ulottui Pohjois-Saksasta Pohjolaan ja Englantiin. Vaikuttava saavutus ja yksi EU:n edeltäjistä. Tällaiset epäilemättä ovat omiaan tuomaan itsevarmuutta tekemisessä nykyisinkin.

Niin se Ruotsi? Ruotsalaisten kanssa on toki paljon yhteistä suoraan tai yhteispohjoismaisten yritysrakenteiden kautta. Tulipa Lantmännen juuri Suomen markkinoille. Entä Norja? Norja on ETA-maa ja sen varsin osuustoiminnallisella elintarviketaloudella on edelleen rajasuoja. Se on oma alue EU:n yhteismarkkina-alueen ulkopuolella. Silloin kun suomalainen tarvitse kumppania Pohjolasta, ei tuo Tanskan suunta pöllömpi vaihtoehto ole! Siellä on vääntöä. Jokainen harkitkoon kohdaltaan.

Lehdessä esiintyy suomalaisia ja tanskalaisia, jotka asioista oikeasti tietävät. Lukuhetkiä!

Tämä lehti on toteutettu yhteistyössä Suomen johtavan ruotsinkielisen maaseutulehden Landsbygdens Folkin kanssa.

Sami Karhu

SAMI KARHU
toimitusjohtaja
Pellervo-Seura